

ТОШКЕНТ ХАЖИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ
ВА МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

17-йил чиқиши.

№ 140. (4387).

16

И Ю Л Ъ
ПАИШАНБА

1970 йил,

Баҳоси 3 тийин.

СССР Министрлар Совети Раиси ўртоқ А. Н. КОСИГИНнинг аризаси юзасидан СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. СССР Министрлар Совети Раисининг СССР ҳукумати СССР Олий Совети олдига ўз вазифаларини зиммасидан соқит қилди, деган аризаси маълумотга олинди.
СССР Министрлар Советининг фаолияти маъқулланган.
2. Ўртоқ Алексей Николаевич КОСИГИН СССР Министрлар Совети Раиси қилиб тайинланган ва унга

СССР ҳукуматининг состави тўғрисидаги таклифларни СССР Олий Советига тақдим этиш топширилган.
3. СССР Министрлар Советига СССР Олий Совети СССР ҳукуматини тузиб бўлгунча ўз вазифаларини бажаришни давом эттириш топширилган.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари

Москва, Кремль. 1970 йил 15 июль.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

1970 йил 15 июлда Кремлда саккизинчи чақиринг СССР Олий Советининг биринчи сессияси ўз ишнини давом эттирди.

Эрталаб соат 10 да Катта Кремль саройида Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг биринчи қўшма мажлиси бўлди.

Иттифоқ Советининг раиси депутат А. П. ШИТИКОВ расилек қилди.

Расилек қилувчи СССР Министрлар Совети Раиси депутат А. Н. КОСИГИНнинг СССР ҳукумати СССР Олий Совети олдига ўз вазифаларини зиммасидан соқит қилганлиги тўғрисидаги аризасини ўқиб берди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари депутат Л. И. БРЕЖНЕВга сўз берилди. Л. И. БРЕЖНЕВ КПСС Марказий Комитети номидан депутат А. Н. КОСИГИНга яна СССР Министрлар Совети Раиси қилиб тайинлаш ва унга СССР ҳукуматининг состави тўғрисидаги таклифни СССР Олий Совети муҳокамасига тақдим этишни топшириш тўғрисида таклиф киритди. Бу таклифни Олий Советнинг партия, гуруҳлари ва ҳар иккала палата оқсоқоллари кенгашлари қўллаб-қувватлаган эди.

СССР Олий Совети бу масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Шундан кейин Олий Совет ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг меҳнат тўғрисидаги қонуни асослари лоиҳаси ҳақидаги масалани қараб чиқишга киришди. ВЦПС секретари депутат В. И. ПРОХОРОВ шу тўғрисида доклад қилди.

Иттифоқ Совети қонуни лойиҳалари тавёрловчи комиссиясининг раиси депутат М. С. СОЛОМЕНЦЕВ ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг меҳнат тўғрисидаги қонуни асослари лойиҳаси юзасидан палаталар доимий комиссияларининг ҳусласалари ҳақида қўшимча доклад қилди.

Шу масала юзасидан музокараларда депутатлардан А. П. ВОЛКОВА (Ажар АССР, Ботуин-Ленин сайлов округи), В. В. КЛЮЕВ (Москва шаҳри, Калинин сайлов округи), А. М. МАКАРОВ (Днепропетровск область, Ленин сайлов округи), Р. Х. АБДУЛЛАЕВА (Қорақалпоғистон АССР, Ташкент сайлов округи), Г. И. ПОПОВ (Ленинград шаҳри, Фрунзе сайлов округи), М. Н. КАПУСТА (Латвия ССР, Ленин сайлов округи), Б. Н. КЛИМОВ (Қозғоғистон ССР, Тоболь сайлов округи) сўзга чиқдилар.

СССР Олий Совети ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг меҳнат тўғрисидаги қонуни асосларини тасдиқлаш ҳақидаги қонуни бир овоздан қабул қилди.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари депутат М. П. ГЕОРГАДЗЕ СССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида доклад қилди.

СССР Олий Совети СССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш, тегишли қонуни ва қарорлар қабул қилди.

Қўлуз соат 4 да Катта Кремль саройида Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг иккинчи қўшма мажлиси бўлди.

Миллатлар Советининг Раиси Е. С. НАСРИДИНОВА расилек қилди. Е. С. НАСРИДИНОВА КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг таклифига биноан Совет Иттифоқида келган Бирлашган Араб Республикаси президенти ва бош вазирини, Араб Социалистик Иттифоқи раиси ЖАМОД АБДУЛ НОСИР, шу билан бирга келган Араб Социалистик Иттифоқи олий кўрали комитетининг аъзоси АЛИ САБРИЙ, Бирлашган Араб Республикасининг ташқи ишлар министри Махмуд РИАД ва Бирлашган Араб Республикасининг ҳарбий министри генерал Муҳаммад ФАВЗИЙ мажлисда хозир бўлганликларини маълум қилди.

Депутатлар дўст Бирлашган Араб Республикасидан келган меҳмонларни салимий табриқлашди.

СССР Олий Совети СССР Олий Советининг Президиумини сайлашга киришди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош Секретари депутат Л. И. БРЕЖНЕВга сўз берилди. Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ КПСС Марказий Комитетининг топширувиغا биноан, КПСС Марказий Комитети Сийосий бюросининг аъзоси депутат Н. В. ПОДГОРНИЙ яна СССР Олий Совети Президиумининг Раиси қилиб сайлаш тўғрисида таклиф киритди. Олий Советнинг партия гуруҳлари ва палаталар оқсоқолларининг кенгашлари бу таклифни қўллаб-қувватлаган эди.

СССР Олий Совети депутат Н. В. Подгорнийни бир овоздан СССР Олий Совети Президиумининг Раиси қилиб сайлади.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний СССР Олий Совети партия гуруҳлари ва палаталар оқсоқоллари кенгашларининг топширувиға биноан СССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосарларини, СССР Олий Совети Президиумининг секретари ва Президиум аъзоларини сайлаш тўғрисидаги таклифни СССР Олий Совети муҳокамасига тақдим этди.

СССР Олий Совети бир овоздан СССР Олий Совети Президиумини сайлади.

Шундан кейин СССР Олий Совети СССР ҳукумати — СССР Министрлар Советини тузишга киришди.

СССР Министрлар Советининг раиси депутат А. Н. КОСИГИНга сўз берилди. Ўртоқ А. Н. КОСИГИН СССР Министрлар Советининг составини СССР Олий Советининг муҳокамаси ва тасдиқига тақдим этди. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, Олий Советининг партия гуруҳлари ва палаталарининг оқсоқоллари кенгашлари СССР Министрлар Советининг составини маъқуллаган эди.

СССР Олий Совети Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Министрлар Советининг составини бир овоздан тасдиқлайди.

Шундан кейин Иттифоқ Совети ташқи ишлар комиссиясининг раиси М. А. СУСЛОВга сўз берилди. Депутат М. А. Суслов Америка империализмининг Ҳинди-Хитойдаги агрессия кенгайиб бораётганлиги муносабати билан Миллатлар Совети ва Иттифоқ Совети ташқи ишлар комиссиялари номидан баёнот қабул қилиш тўғрисидаги таклифни СССР Олий Советининг муҳокамасига қўйди.

СССР Олий Совети Америка империализмининг Ҳинди-Хитойдаги агрессия кенгайиб бораётганлиги муносабати билан бир овоздан баёнот қабул қилди.

Шундан кейин Миллатлар Совети ташқи ишлар комиссиясининг раиси В. Н. ПОНОМАРЕВга сўз берилди. Депутат В. Н. Пономарев Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети ташқи ишлар комиссиялари номидан гапириб, Ақин Шарқдаги аҳвол юзасидан баёнот қабул қилиш тўғрисидаги таклифни СССР Олий Совети муҳокамасига қўйди.

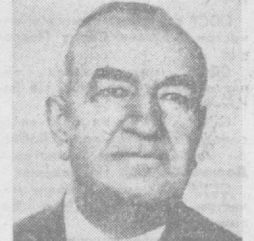
СССР Олий Совети Яқин Шарқдаги аҳвол тўғрисида бир овоздан баёнот қабул қилди.

Шу билан саккизинчи чақиринг СССР Олий Советининг биринчи сессияси ўз ишнини тамомлади.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ

Н. В. ПОДГОРНИЙ,
СССР Олий Совети
Президиумининг Раиси

М. А. ЯСНОВ,
СССР Олий Совети
Президиуми Раисининг
ўринбосари.

А. П. ЛЯШКО,
СССР Олий Совети
Президиуми Раисининг
ўринбосари.

С. О. ПРИТИЦКИЙ,
СССР Олий Совети
Президиуми Раисининг
ўринбосари.
(Давоми 2-бетда).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИ САЙЛАШ ТЎҒРИСИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети қарор қилади:

СССР Олий Совети Президиуми қуйидаги составда сайланган:

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ
ПРЕЗИДИУМИНИНГ РАИСИ

Подгорний Николай Викторович — Москва шаҳри Ленинград сайлов округидан депутат.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ
ПРЕЗИДИУМИ РАИСИНИНГ
ЎРИНБОСАРЛАРИ:

Яснов Михаил Алексеевич — РСФСР Иркутск сайлов округидан депутат;
Ляшко Александр Павлович — Украина ССР Полтава сайлов округидан депутат;
Притицкий Сергей Осипович — Брест области Брест сайлов округидан депутат;
Низбеков Собир Билолович — Қозғоғистон ССР Петропавловск шаҳар сайлов округидан депутат;
Дзюцэнидзе Георгий Самсонович — Грузия ССР Самтредиа сайлов округидан депутат;
Халилов Курбан Али ўғли — Озарбайжон ССР Ленкоран сайлов округидан депутат;
Шумауэс Мотекос Юозович — Литва ССР Клайпеда сайлов округидан депутат;

Ильяшенко Кирилл Федорович — Молдавия ССР Оргеев сайлов округидан депутат;
Рубен Виталий Петрович — Латвия ССР Цесис сайлов округидан депутат;
Кулатов Тўрабой — Қирғизистон ССР Тяньшань сайлов округидан депутат;
Холов Махмадулла — Тожикистон ССР Панжикент сайлов округидан депутат;
Арутюнян Нагуш Хачатурович — Армения ССР Ереван сайлов округидан депутат;
Қиличев Аннамухаммад — Туркменистон ССР Небедог сайлов округидан депутат;
Мирисеп Алексей Александрович — Эстония ССР Таллин шаҳар сайлов округидан депутат;

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ
ПРЕЗИДИУМИНИНГ
СЕКРЕТАРИ

Георгадзе Михаил Порфирьевич — Грузия ССР Гуржиян сайлов округидан депутат.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ
ПРЕЗИДИУМИНИНГ
АЪЗОЛАРИ

Большеухин Василий Иванович — Свердловск областидан

Первоуральск сайлов округидан депутат;
Брежнев Леонид Ильич — Москва шаҳри Бауман сайлов округидан депутат;
Буденный Семен Михайлович — Калмак АССР Элиста сайлов округидан депутат;
Гришин Виктор Васильевич — Москва шаҳри Перовский сайлов округидан депутат;
Кавун Василий Михайлович — Винница области Бершад сайлов округидан депутат;
Конотоп Василий Иванович — Москва области Балашиха сайлов округидан депутат;
Кунаев Динмухаммад Ахмедович — Олмаота области Олмаота сайлов округидан депутат;
Машеров Петр Миронович — Белоруссия ССР Минск сайлов округидан депутат;
Михов Анастас Иванович — Армения ССР Ереван сайлов округидан депутат;
Орлова Галина Сергеевна — Иркутск области Нижне-Удинск сайлов округидан депутат;
Петровский Иван Георгиевич — Москва шаҳри Ленин сайлов округидан депутат;

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари

Москва, Кремль, 1970 йил, 15 июль.

СССР ҲУКУМАТИ

ССР ИТТИФОҚИ

МИНИСТРЛАР

СОВЕТИ

А. Н. КОСИГИН,
ССР Иттифоқи Министрлар
Советининг Раиси.

К. Т. МАЗУРОВ,
СССР Министрлар Совети
Раисининг биринчи
ўринбосари.

Д. С. ПОЛЯНСКИЙ,
СССР Министрлар Совети
Раисининг биринчи
ўринбосари.
(Давоми 3 ва 5-бетларда).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ССР ИТТИФОҚИ ҲУКУМАТИНИ—СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети қарор қилади:

СССР Иттифоқи ҳукумати — СССР Министрлар Совети қуйидаги составда тузилган:

СССР Министрлар Советининг Раиси — КОСИГИН Алексей Николаевич.

СССР Министрлар Советининг биринчи ўринбосари —

Мазуров Кирилл Трофимович.

СССР Министрлар Советининг биринчи ўринбосари — ПОЛЯНСКИЙ Дмитрий Степанович.

СССР Министрлар Советининг ўринбосари, СССР Министрлар Совети Давлат План комитетининг раиси —

Банбаков Николай Константинович.

СССР Министрлар Советининг ўринбосари, СССР Министрлар Совети Материал-техника таъминоти Давлат комитетининг раиси — ДИМИШ Вениамин Эммануилович.

СССР Министрлар Советининг ўринбосари — ЕФРЕМОВ Михаил Тимофеевич.

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Министрлар Совети Фан ва техника Давлат комитетининг раиси — КИРИЛЛИН Владимир Алексеевич.

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари — ЛЕЩЕКО Михаил Алексеевич.

(Давоми иккинчи бетда).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ИТТИФОҚ СОВЕТИНИНГ РАИСИ ВА УНИНГ ЎРИНБОСАРЛАРИ

А. П. ШИТИКОВ,
Иттифоқ Советининг Раиси.

Ш. М. ГАСАНОВА,
Иттифоқ Совети Раисининг
ўринбосари

Б. Е. ПАТОН,
Иттифоқ Совети Раисининг
ўринбосари

А. ЖУМАЕВ,
Иттифоқ Совети Раисининг
ўринбосари

Ж. РАСУЛОВ,
Иттифоқ Совети Раисининг
ўринбосари

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ МИЛЛАТЛАР СОВЕТИНИНГ РАИСИ ВА УНИНГ ЎРИНБОСАРЛАРИ

Е. С. НАСРИДИНОВА,
Миллатлар Советининг Раиси

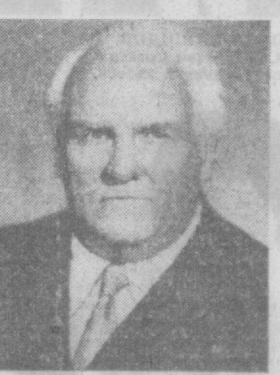
Е. З. ЗАЛИЕВ,
Миллатлар Совети Раисининг
ўринбосари

В. Е. ЛОБАНОВ,
Миллатлар Совети Раисининг
ўринбосари

У. К. РИСМАМБЕТОВА,
Миллатлар Совети Раисининг
ўринбосари

Н. С. ТИХОНОВ,
Миллатлар Совети Раисининг
ўринбосари

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ИТТИФОҚ СОВЕТИ БИЛАН МИЛЛАТЛАР СОВЕТИНИНГ ҚЎШМА МАЖЛИСИ РАИСИГА

СССР Конституциясига мувофиқ ва СССР Олий Совети муҳокамасига СССР ҳукуматини тузиш масаласи қўйилганлиги муносабати билан Министрлар Совети ўз вазифаларини бажо келтирилган деб ҳисоблайди ва Олий Совет олдига ўз вазифаларини зиммасидан соқит қилди.

СССР Министрлар Совети ана шуни Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Советига маълум қилишни сиздан сўрайди.

ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси.

А. КОСИГИН.

1970 йил, 15 июль.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ

С. В. НИЕЗБЕКОВ, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари.
Г. С. ДЗОЦЕНИДЗЕ, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари.
К. А. ХАЛИЛОВ, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари.
М. Ю. ШУМАУСКАС, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари.
К. Ф. ИЛҲАШЕНКО, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари.

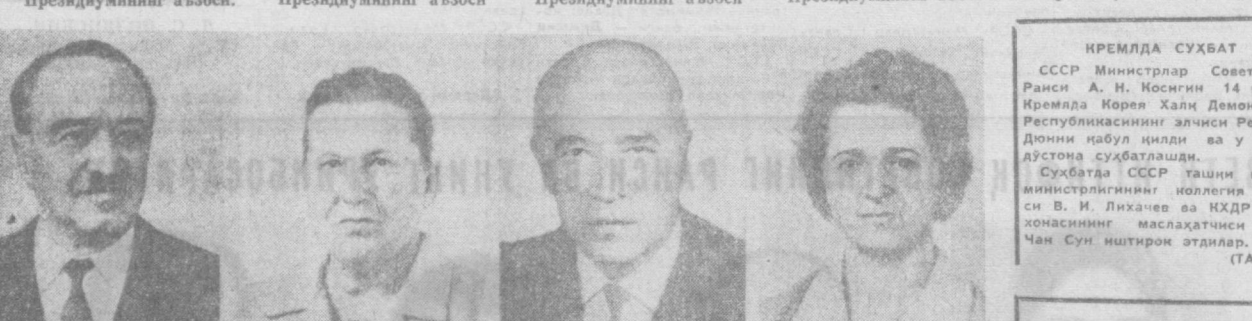
В. П. РУБЕН, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари.
Т. КУЛАТОВ, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари.
М. ХОЛОВ, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари.
Н. Х. АРУТЮНЯН, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари.
А. ҚИЛИЧЕВ, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари.

А. А. МЮРИСЕП, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари.
М. П. ГЕОРГАДЗЕ, СССР Олий Совети Президиумининг секретари.
В. И. БОЛЬШУХИН, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси.
Л. И. БРЕЖНЕВ, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси.
С. М. БУДЕННИЙ, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси.

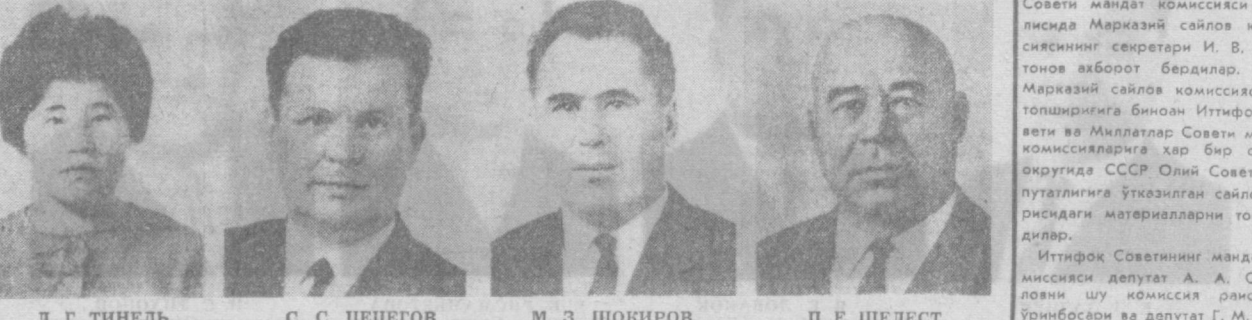
В. В. ГРИШИН, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси.
В. М. КАВУН, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси.
В. И. КОНОТОП, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси.
Д. А. КУНАЕВ, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси.
П. М. МАШЕРОВ, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси.

А. И. МИКОЯН, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси.
Г. С. ОРЛОВА, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси.
И. Г. ПЕТРОВСКИЙ, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси.
З. П. ПУХОВА, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси.

Ш. Р. РАШИДОВ, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси.
Л. С. СОВОЛЕВ, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси.
Ф. А. ТАБЕЕВ, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси.
В. С. ТОЛСТИКОВ, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси.

Л. Г. ТИНЕЛЬ, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси.
С. С. ЦЕЦЕГОВ, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси.
М. З. ШОКИРОВ, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси.
П. Е. ШЕЛЕСТ, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ ССР ИТТИФОҚИ ҲУКУМАТИНИ— СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА

[Боши биринчи бетда].

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари — **Новиков Владимир Николаевич**.

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Министрлар Совети Курялиш ишлари Давлат комитети раиси — **Новиков Игнатий Трофимович**.

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари — **Смирнов Леонид Васильевич**.

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари — **Тихонов Николай Александрович**.

СССР авиация саноати министри — **Дементьев Петр Васильевич**.

СССР автомобиль саноати министри — **Тарасов Александр Михайлович**.

СССР таълим саноати министри — **Патолчиев Николай Семенович**.

СССР газ саноати министри — **Кортунов Алексей Кириллович**.

СССР граждан авиацияси министри — **Бугаев Борис Павлович**.

СССР машинасозлик министри — **Бахирев Вячеслав Васильевич**.

СССР энгил ва озиқ-овиқ саноати ҳамда рўзгор асбоблари машинасозлиги министри — **Досенин Василий Николаевич**.

СССР медицина саноати министри — **Гусев Петр Васильевич**.

СССР денгиз флоты министри — **Гуженко Тимофей Борисович**.

СССР нефть саноати министри — **Шашин Валентин Дмитриевич**.

СССР муҳофаза саноати министри — **Зверев Сергей Алексеевич**.

СССР умумий машинасозлик министри — **Афанасьев Сергей Александрович**.

СССР асбобсозлик, автоматлаштириш воситалари ва бошқаруш системалари министри — **Руднев Константин Николаевич**.

СССР йўллар министри — **Бешчев Борис Павлович**.

СССР радио саноати министри — **Калмыков Валерий Дмитриевич**.

СССР ўрта машинасозлик министри — **Славский Ефим Павлович**.

СССР станоксозлик ва инструмент саноати министри — **Костюков Анатолий Иванович**.

СССР қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министри — **Новоселов Ефим Степанович**.

СССР кемасозлик саноати министри — **Бутова Борис Евстафьевич**.

СССР трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министри — **Синицин Иван Флегонтович**.

СССР транспорт қурилиш министри — **Кожеников Евгений Федорович**.

СССР оғир, энергетика ва транспорт машинасозлиги министри — **Жигалкин Владимир Федорович**.

СССР химия ва нефть машинасозлиги министри — **Брезов Константин Иванович**.

СССР химия саноати министри — **Костандов Леонид Аркадьевич**.

СССР целлюлоза-қоғоз саноати министри — **Галактикин Константин Иванович**.

СССР электроника саноати министри — **Шокин Александр Иванович**.

СССР электротехника саноати министри — **Антонов Алексей Константинович**.

СССР ички ишлар министри — **Щелочков Николай Анисимович**.

СССР олий ва ўрта махсус таълим министри — **Елютин Вячеслав Петрович**.

СССР геология министри — **Сидоренко Александр Васильевич**.

СССР тайёрлаш министри — **Нуриев Зий Нуревич**.

СССР соғлиқни сақлаш министри — **Петровский Борис Васильевич**.

СССР таъши ишлар министри — **Громико Андрей Андреевич**.

СССР маданият министри — **Фурцева Екатерина Алексеевна**.

СССР энгил саноат министри — **Тарасов Николай Никифорович**.

СССР ўрмон ва ёғочсозлик саноати министри — **Тимофеев Николай Владимирович**.

СССР мелiorация ва суя хўжалиги министри — **Алексеевский Евгений Евгеньевич**.

СССР монтаж ва махсус қурилиш ишлари министри — **Якубовский Фуад Борисович**.

СССР гўшт ва сут саноати министри — **Антонов Сергей Федорович**.

СССР нефтьни қайта ишлаш ва нефть химия саноати министри — **Федоров Виктор Степанович**.

СССР муҳофаза министри — **Гречко Андрей Антонович**.

СССР озиқ-овиқ саноати министри — **Ленин Вольдемар Петрович**.

СССР саноат қурилиш министри — **Токарев Александр Максимович**.

СССР бинокорлик материаллари саноати министри — **Гришманов Иван Александрович**.

СССР маориф министри — **Прокофьев Михаил Алексеевич**.

СССР баллиқ хўжалиги министри — **Ишков Александр Акимович**.

СССР алоқа министри — **Путурев Николай Демьянович**.

СССР қишлоқ қурилиш министри — **Хитров Степан Дмитриевич**.

СССР қишлоқ хўжалик министри — **Мацевич Владимир Владимирович**.

СССР қурилиш министри — **Караванев Георгий Аркадьевич**.

СССР оғир индустрия корхоналари қурилиш министри — **Голдин Николай Васильевич**.

СССР савдо министри — **Струев Александр Иванович**.

СССР қўмир саноати министри — **Братченко Борис Федорович**.

СССР молия министри — **Гарбузов Василий Федорович**.

СССР ренгил металлургия министри — **Ломанов Петр Фадеевич**.

СССР қора металлургия министри — **Казанец Иван Павлович**.

СССР энергетика ва электрлаштириш министри — **Неноровский Петр Степанович**.

СССР калк контроли комитетининг раиси — **Кованов Павел Васильевич**.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси — **Н. ПОДГОРНИЙ**.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари — **М. ГЕОРГАДЗЕ**.

Москва, Кремль. 1970 йил, 15 июль.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ КОМИССИЯЛАРИДА

14 июлда Иттифок Совети ва Миллатлар Советининг маъмур комиссияларининг мажлислари бўлди. Мандат комиссиялари 1970 йил 14 июлда СССР Олий Советининг тегишли палаталарига сайланган депутатларнинг ваколатини текшириш тўғрисидаги масалани қараб чиқди.

Саккизинчи чакриқ СССР Олий Советига сайлов ақуналари тўғрисида Иттифок Совети мандат комиссиясининг мажлисида СССР Олий Советига сайлов ўтказган Марказий сайлов комиссиясининг раиси В. В. Ермилов, Миллатлар Совети мандат комиссиясининг мажлисида Марказий сайлов комиссиясининг секретари И. В. Капитонов ахборот берди. Улар Марказий сайлов комиссиясининг топиригига биноан Иттифок Совети ва Миллатлар Совети мандат комиссияларига ҳар бир сайлов округида СССР Олий Совети депутатлигига ўтказилган сайлов тўғрисидаги материалларни топириди.

Иттифок Советининг мандат комиссияси депутат А. А. Скобловни шу комиссия раисининг ўринбосари ва депутат Г. М. Марковни секретари қилиб сайлади.

Мажлиси комиссия раиси Б. Н. Пономарев олиб борди. (ТАСС).

14 июлда СССР Олий Совети палаталари таъши ишлар комиссияларининг кўшма мажлиси бўлиб ўтди.

Комиссия аъзолари ўз ишларида доир масалаларини қараб чиқди.

Таъши ишлар комиссиялари алоҳида-алоҳида мажлислар ҳам ўтказди.

М. А. Суслов раислигида ўтган Иттифок Совети Таъши ишлар комиссиясининг мажлисида КПСС Марказий Комитети секретари депутат К. Ф. Катусев комиссия раисининг ўринбосари қилиб сайланди.

Миллатлар Советининг Таъши ишлар комиссияси Литва Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, депутат А. Ю. Снечукни комиссия раисининг ўринбосари қилиб сайлади.

Мажлиси комиссия раиси И. Г. Язвин раислик қилди. Шу кун Иттифок Советининг қонун лойиҳалари таъйрлаш комиссиялари биргаликда мажлис ўтказди.

Комиссиялар ССР Иттифок Иттифокдош республикаларнинг махнат тўғрисидаги қонун асослари лойиҳасини муҳокама қилди. Асосларнинг лойиҳалари тўғрисида ВЦИС секретари В. И. Прохоров ахборот берди. Қонун лойиҳасини муҳокама қилишда комиссия аъзолари бўлган депутатлар қатнашди.

Комиссиялар ССР Иттифок Иттифокдош республикаларнинг махнат тўғрисидаги қонун асослари лойиҳасини таъйрлаш қарор қилди.

Қонун лойиҳалари таъйрлаш комиссиялари ўзларининг бундан кейинги ишларига доир баъзи масалаларни ҳам қараб чиқди.

Комиссиялар ишда СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси Е. С. Насриддинов, СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе, СССР Министрлар Советининг Махнат ва иш ҳақи масалалари давлат комитетининг раиси А. П. Волков, СССР бош прокуроори Р. А. Руденко, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари қатнашди. (ТАСС).

СССР ҲУКУМАТИ ~ ССР ИТТИФОҚИ МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

Н. К. БАЙБАКОВ.
СССР Министрлар
Совети Раисининг ўрин-
босари, СССР Министр-
лар Совети Давлат план
комитетининг раиси.

В. З. ДИМШИД.
СССР Министрлар
Совети Раисининг
ўринбосари, СССР Ми-
нистрлар Совети мате-
риал-техника таъминоти
Давлат комитетининг
раиси.

М. Т. ЕФРЕМОВ.
СССР Министрлар
Совети Раисининг
ўринбосари.

В. А. КИРИЛЛИН.
СССР Министрлар
Совети Раисининг ўрин-
босари, СССР Министр-
лар Совети фан ва
техника Давлат коми-
тетининг раиси.

М. А. ЛЕСЕЧКО.
СССР Министрлар
Совети Раисининг ўрин-
босари.

В. Н. НОВИКОВ.
СССР Министрлар
Совети Раисининг ўрин-
босари.

И. Т. НОВИКОВ.
СССР Министрлар
Совети Раисининг
ўринбосари, СССР
Министрлар Совети
қурилиш ишлари Давлат
комитети раиси.

Л. В. СМІРНОВ.
СССР Министрлар
Совети Раисининг
ўринбосари.

Н. А. ТИХОНОВ.
СССР Министрлар
Совети Раисининг
ўринбосари.

П. В. ДЕМЕНТЬЕВ.
СССР авиация
саноати министри.

А. М. ТАРАСОВ.
СССР автомобиль
саноати министри.

Н. С. ПАТОЛИЧЕВ.
СССР ташқи савдо
министри.

А. К. КОРТУНОВ.
СССР газ саноати
министри.

Б. П. БУГАЕВ.
СССР граждан
авиацияси министри.

В. В. БАХИРЕВ.
СССР машинасозлик
министри.

В. Н. ДОЕНИН.
СССР енгил ва озиқ-
овқат саноати ҳамда
рузгор эсбоблари маши-
насозлиги министри.

П. В. ГУСЕНКОВ.
СССР медицина
саноати министри.

Т. Б. ГУЗЕНКО.
СССР денгиз флоти
министри.

В. Д. ШАШИН.
СССР нефть саноати
министри.

С. А. ЗВЕРЕВ.
СССР мушффа саноати
министри.

С. А. АФАНАСЬЕВ.
СССР умумий
машинасозлик министри.

К. Н. РУДНЕВ.
СССР асбобсозлик,
автоматлаштириш во-
ситалари ва бошқариш
системалари министри.

Б. П. БЕШЧЕВ.
СССР темир йўллар
министри.

В. Д. КАЛМИКОВ.
СССР радио саноати
министри.

Е. П. СЛАВСКИЙ.
СССР ўрта
машинасозлик министри.

А. Н. КОСТОУСОВ.
СССР станоксозлик
ва инструмент
саноати министри.

Е. С. НОВОСЕЛОВ.
СССР қурилиш, йўл
ва коммунал машина-
созлиги министри.

Б. Е. БУТОМА.
СССР кemasозлик
саноати министри.

И. Ф. СИНИЦИН.
СССР трактор ва
қишлоқ хўжалик маши-
насозлиги министри.

Е. Ф. КОЖЕВНИКОВ.
СССР транспорт
қурилиш министри.

В. Ф. ЖИГАЛИН.
СССР огир, энергетика
ва транспорт маши-
насозлиги министри.

К. И. БРЕХОВ.
СССР химия ва
нефть машинасозлиги
министри.

Л. А. КОСТАНДОВ.
СССР химия саноати
министри.

К. И. ГАЛАНШИН.
СССР целлюлоза-қоғоз
саноати министри.

А. И. ШОКИН.
СССР электроника
саноати министри.

А. К. АНТОНОВ.
СССР электротехника
саноати министри.

Н. А. ШЧЕЛОКОВ.
СССР ички ишлар
министри.

В. П. ЕЛЮТИН.
СССР олий ва ўрта
махсус таълим
министри.

А. В. СИДОРЕНКО.
СССР геология
министри.

З. Н. НУРИЕВ.
СССР тайёрлаш
министри.

Б. В. ПЕТРОВСКИЙ.
СССР соғлиқни сақлаш
министри.

А. А. ГРОМИКО.
СССР ташқи ишлар
министри.

Е. А. ФУРЦЕВА.
СССР маданият
министри.

Н. Н. ТАРАСОВ.
СССР енгил саноат
министри.

Н. В. ТИМОФЕЕВ.
СССР ўрмон ва
ёғочсозлик саноати
министри.

Е. Е. АЛЕКСЕЕВСКИЙ.
СССР нефторация ва
сув хўжалиги министри.

Ф. Б. ЯКУБОВСКИЙ.
СССР монтаж ва
махсус қурилиш
ишлари министри.

С. Ф. АНТОНОВ.
СССР қўш ва сўт
саноати министри.

В. С. ФЕДОРОВ.
СССР нефтни қайта
ишлаш ва нефть
химия саноати
министри.

А. А. ГРЕЧКО.
СССР мушффа
министри.

В. П. ЛЕИН.
СССР озиқ-овқат
саноати министри.

А. М. ТОКАРЕВ.
СССР саноат
қурилиш министри.

И. А. ГРИШМАНОВ.
СССР бинокорлик
материаллари саноати
министри.

М. А. ПРОКОФЬЕВ.
СССР маориф
министри.

А. А. ИШКОВ.
СССР балиқ
хўжалиги министри.

Н. Д. ПУЗРЕВ.
СССР алоқа
министри.

С. Д. ХИТРОВ.
СССР қишлоқ
қурилиш министри.

В. В. МАШКЕВИЧ.
СССР қишлоқ
хўжалик министри.

Г. А. КАРАВАЕВ.
СССР қурилиш
министри.

Н. В. ГОЛДИН.
СССР огир
иядустрия қорхоналари
қурилиш министри.

А. И. СТРУЕВ.
СССР савдо министри.

Б. Ф. БРАТЧЕНКО.
СССР кўмир саноати
министри.

В. Ф. ГАРБУЗОВ.
СССР молия министри.

ССР ИТТИФОҚИ ВА ИТТИФОҚДОШ РЕСПУБЛИКАЛАРНИНГ
ЕҲНАТ ҚОНУНЛАРИ АСОСЛАРИНИНГ ЛОЙИҲАСИ ТЎҒРИСИДА

муҳофаза қилиш қондаларига ва нормаларига қатъий риоя қилиниши лозим.

Совет экономикаси тараққиётининг ҳозирги босқичида, КПС Марказий Қўйитегининг 1969 йи декабрь Пленуми қўйган вазифалар нуктаи назардан қаралганда, илгиримиз ишлаб чиқаришининг самарадорлигини оширишга, меҳнатга бўлган иқтисодий стимулланиннинг ролини кўчайтиришга ва аҳоли фан ва техника муваффақиятларининг жорий қилиниши шу муваффақиятлардан фойдаланишни рағбатлантиришга, ме

ларин эҳсанланишлар озода қилиш билангина чеклалаб қолмасдан, шу билан бирга ишсизликдан ҳам халос қилди. Эҳдидилар совет кишии ортага қув таъшишнинг тортлариди, ишдан ажраб қолмаи деб қўрмайди. СССР Конституцияси, си бирта гражднларга меҳнат қилиш ҳуқуқини, яъни гарантиялар, миқдор ва сифатига қараб ҳақ тўламадиган иш олиш ҳуқуқини бериб қўйибди. Бу ҳуқуқ ҳақ тўламадиган социалистлик неғизда таш қил қилинганлиги билан, совет жа

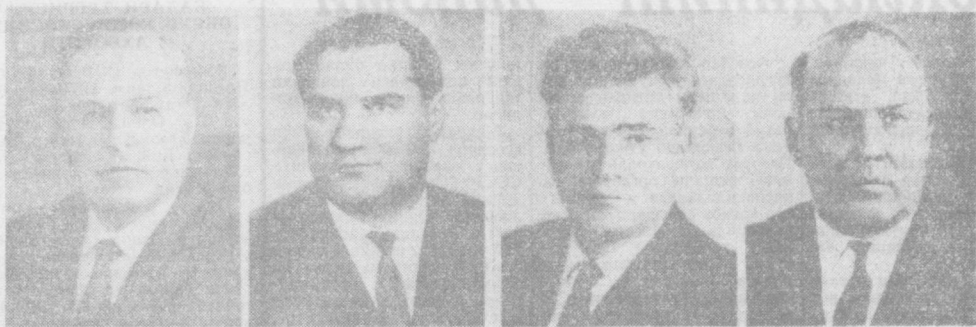
мақсади билан қўшиб олиб бориш учун сатвий рави
сининг 55 зарур шароит яратиб беришга теган талаби
онада, таш мажбур. меҳнатчилар

буғинлариди ичтизом
ишда мустақамлансан,
ини паҳлар ва қишлоқ
нинг кўп миллионли

Асосларда белгилаб қўйилгани-
к ишлаб чиқаришни бошқариш-
ишчи ва хизматчиларнинг қат-
суви касаба союзлари, халқ
(Давоми бешинчи бетда)

(Давомн бешинчя бетда)

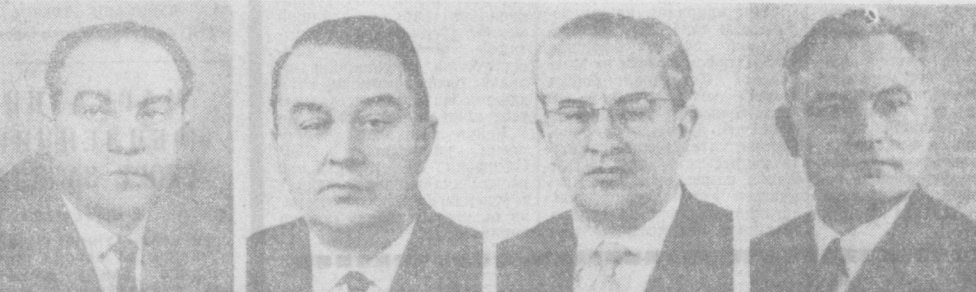
СССР ҲУКУМАТИ - ССР ИТТИФОҚИ МИНИСТРАЛАР СОВЕТИ

П. Ф. ЛОМАКО, СССР рағли металлургия министри.
Н. П. КАЗАНЕЦ, СССР қора металлургия министри.
П. С. НЕПОРОЖНИЙ, СССР энергетика ва электрлаштириш министри.
П. В. КОВАНОВ, СССР халқ контроли комитетининг раиси.

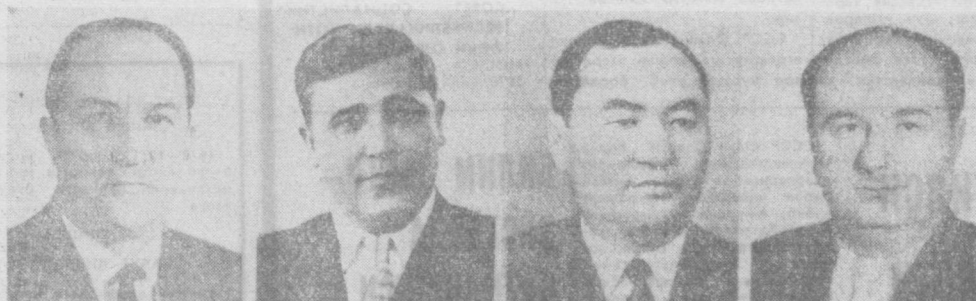
А. П. ВОЛКОВ, СССР Министрлар Совети меҳнат ва иш ҳақи масалалари Давлат комитетининг раиси.
В. К. СИТНИН, СССР Министрлар Совети Нарх Давлат комитетининг раиси.
А. А. БУЛГАКОВ, СССР Министрлар Совети профессионал техника таълини Давлат комитетининг раиси.
С. Г. ЛАПИН, СССР Министрлар Совети Телевидение ва радио оштираш Давлат комитетининг раиси.

Г. И. ВОРОБЬЕВ, СССР Министрлар Совети урмон хўжалиги Давлат комитетининг раиси.
С. А. СКАЧКОВ, СССР Министрлар Совети ташиқ иқтисодий алоқалар Давлат комитетининг раиси.
Ю. В. АНДРОПОВ, СССР Министрлар Совети хўжалиқдаги Давлат хавфсизлиги комитетининг раиси.
А. А. ЕЖЕВСКИЙ, СССР Министрлар Совети Бутуниттифок «Союзсельхозтехника» бирлашмасининг раиси.

М. Н. СВЕШНИКОВ, СССР Давлат банки правленесининг раиси.
В. Н. СТАРОВСКИЙ, СССР Министрлар Совети хўжалиқдаги Марказий статистика бошқармасининг бошлиғи.
Г. И. ВОРОНОВ, РСФСР Министрлар Советининг Раиси.
В. В. ШЧЕРБИЦКИЙ, Украина ССР Министрлар Советининг Раиси.

Т. Я. КИСЕЛЕВ, Белоруссия ССР Министрлар Советининг Раиси.
Р. ҚУРБОНОВ, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси.
Б. АШИМОВ, Қозғоғистон ССР Министрлар Советининг Раиси.
Г. Д. ЖАВАХИШВИЛИ, Грузия ССР Министрлар Советининг Раиси.

А. И. ИБРОХИМОВ, Озарбайжон ССР Министрлар Советининг Раиси.
И. А. МАНЮШИС, Литва ССР Министрлар Советининг Раиси.
П. А. ПАСКАРЬ, Молдавия ССР Министрлар Советининг Раиси.
Ю. Я. РУБЕН, Латвия ССР Министрлар Советининг Раиси.

А. С. СЮМБОВ, Қирғизистон ССР Министрлар Советининг Раиси.
А. КАХХОРОВ, Тожикистон ССР Министрлар Советининг Раиси.
Б. А. МУРАДЯН, Арманистон ССР Министрлар Советининг Раиси.
У. Н. УРАЗМУХАМЕДОВ, Туркменистон ССР Министрлар Советининг Раиси.

Депутат В. И. ПРОХОРОВ ДОКЛАДИНИНГ ДАВОМИ

(Боши тўртинчи бетда).

контроли органлари, умумий йиғилишлар, ишлаб чиқариш кенгашлари, кооперативлар ҳамда ишчи ва хизматчилар ташаббуси билан бўладиган иқтисодий фаолиятнинг турли формалари орқали амалга оширилади. Асослар лойиҳасида шу нарса кўзда тутилдики, меҳнат шартининг ва иш ҳақини тартибга солиб турини, иқтисодий истеъмол фондларидан фойдаланиш, корхоналар ва улардан юқорида турган органлар томонидан касабга союزلари билан биргаликда ёки келишиб амалга оширилади.

Коммунистик партия, Совет давлати меҳнатчиларининг фаровонлиги тўғрисида ҳормай-тоғмай жон куйдириб, Октябрь социалистик революциясининг биринчи кўлариданоқ жаҳонда энг илғор социал-страхование системасини вужудга келтирдилар. СССРдаги давлат социал-страхованиеси Совет давлатининг мамлакатимиз меҳнатчиларининг моддий даражасини ва маданий савиясини оширишда, социалистик жамиятининг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантиришга қаратилган социал-маданий тадбирлар негиз системасининг бир қисминдир.

Коммунистик курилишнинг ҳар бир йили босқичи билан, халқ хўжалигининг ҳар бир янгида юқалиши билан СССРдаги давлат социал-страхованиеси тобора кенг ривожланимоқда, бу мақсадларга тобора кўп қатта-қатта маблағ ажратилмоқда. Бизнинг мамлакатимизда социал-страхованига жуда катта маблағ сарфланмоқда. Бутун давлат социал-страхованиесининг 1970 йилги бюджет 16,3 миллиард сўм миқдорда, ёки 1969 йилдагидан қариб 1,5 миллиард сўм кўп қилиб тасдиқланди.

Бизнинг мамлакатимизда социал-страхование нафақалари билан таъминлаш даражаси жаҳонда энг юқоқ поғонага кўтарилди. Ишчи ва хизматчиларнинг аксарияти меҳнат қобилиятини вақтинча йўқотгалари тақдирда иш ҳақининг 90-100 проценти миқдорда нафақа олиб турадилар.

Совет касабга союزلари социал-страхованиени бошқаришлар.

Меҳнатчиларнинг социал-маданий ҳаётининг қондиришга тааллуқли баъзи муҳим давлат функцияларини бевосита бажариш, шу жумладан санаторийлар, дам олиш уйлари, туристик базаларнинг кенг шохобчаларини бошқариш касабга союزلарига ишониб топшириб қўйилган, меҳнат қонунарига риоя қилинишини, меҳнатини муҳофаза қилиш ва техника хавфсизлиги қондаларига риоя қилиниши контрол қилиб туриш вазифаси ҳам касабга союزلари зиммасига юқлатилган.

Давлатимиз граждандарининг де-

мократик ҳуқуқлари янада кенгайтирилганлиги муносабати билан мана шу ҳуқуқларга риоя қилиш таъминлаш тўғрисидаги, социалистик қонунийлиги мустаҳкамлаш тўғрисидаги масала алоҳида аҳамият касб қилмоқда. Граждандарнинг меҳнат ҳуқуқлари, уларнинг меҳнат қилиш ҳуқуқи, меҳнатлари учун ҳақ олиш ҳуқуқи, дам олиш, меҳнатларини муҳофаза қилиш ҳуқуқи ва бошқа ҳуқуқлари конституцияда берилган ҳуқуқлар орасида муҳим ўринни эгаллайди.

Ташкилотлар ва мансабдор шахсларнинг меҳнат қонунари нормаларини бажаришларини, ишчи ва хизматчиларнинг меҳнат ҳуқуқларини таъминлаш мақсадида бизнинг давлатимиз ўз органлари орқали буни ҳар доим контрол қилиб туради. Меҳнат қонунарига риоя қилинишини давлат назорат қилиб туриш билан бир қаторда касабга союزلари ҳам бу соҳада кенг ҳуқуқлардан фойдаланишлар.

Бизнинг мамлакатимизда меҳнат низодаларини социалистик демократия принциплари асосида ҳал қилиш тартиби ўрнатилганлиги меҳнат муносабатлари соҳасида социалистик қонунийлигини кучайтирилишини, социалистик давлат манфаатларининг ва граждандарнинг меҳнат ҳуқуқларининг муҳофаза қилинишини таъминлайди. Ишчи ва хизматчиларнинг ўз меҳнат ҳуқуқлари ва манфаатларини суд орқали ҳимоя қилиш ҳуқуқлари ҳам Асослар лойиҳасида мустаҳкамлаб қайд қилинган.

Депутат ўртоқлари! Меҳнат қонунари Асосларининг лойиҳасини СССР ҳукумати ва ВЦСПС тасдиқлаб, СССР Олий Совети ушбу сессиясининг қўриб чиқиши учун ҳавола қилди.

Палаталарнинг қонун лойиҳаларини тасдиқлаш комиссиялари лойиҳа устида актив ишлади, охириги босқичда эса Иттифок Совети билан Миллатлар Советининг бошқа доимий комиссиялари ҳам актив ишлади. Асослар лойиҳаси устида қилинган ишлар СССР Министрлар Советининг Меҳнат ва иш ҳақи масалалари давлат комитети, СССР Олий суди, СССР прокуратураси, СССР Министрлар Совети хўжалиқдаги юридик комиссия, практик ва илмий ҳодимларнинг кенг доираси иштироки билан олиб борилди.

Асослар лойиҳаси муҳокама қилиш учун бир қанча журналларда, илмий юридик матбуотда эълон қилинди.

Граждандар, корхона, ташкилот ва муассаса коллективларининг лойиҳага доир юборган жуда кўп тақлифлари ва мулоҳазалари диққат билан ўрганиб чиқилди. Тақлифлар ҳисобга олиниб, лойиҳага ўзгаришлар ва қўшимчалар киритилди, айрим моддаларнинг таърифи аниқланди, бир қанча янги қондалар киритилди.

Ўз моҳияти ва эътибори билан тўғри бўлса ҳам, лекин умумий ҳаёт рақибга эга бўлмаган кўпгина тақлифлардан иттифодош республикаларнинг меҳнат қонунари декларини ва бошқа қарорларни тайёрлаш чоғида фойдаланилади.

Ишчи ва хизматчиларнинг меҳнат қонунари даражасини амалдаги қонунарига нисбатан пайсайтиришга олиб келадиган тақлифлар ҳам Асослар лойиҳасида ҳисобга олилмади.

Депутат ўртоқлари! СССР Иттифок ва иттифодош республикаларнинг меҳнат қонунари Асосларини қабул қилиш — жамиятимиз ҳаётида катта воқеа.

Асослар меҳнат муносабатлари соҳасида социалистик қонунийлигини мустаҳкамлашда муҳим роль уйнайди, совет демократиясини ривожлантиришга, иқтисодий ва давлат тузуминини мустаҳкамлашга янги ҳисса бўлаб қўйилади. Асослар ишчи ва хизматчиларнинг ҳам, шунингдек корхона ва ташкилотлар маъмуриятининг ҳам ҳуқуқ ва манбуриятларга доим бўлган даражада риоя қилишлари, меҳнат ва ишлаб чиқариш иттизоминини мустаҳкамлашга ёрдам беради, тағин ҳам юқори умумий ва иқтисодий меҳнат қилиш ишлаб чиқаришнинг бошқарилиши ишчи ва хизматчиларнинг актив қатнашшилари учун шароит яратиб беришни таъминлайди.

Меҳнат қонунари Асосларининг қабул қилиниши, шу нарсага қайта ва қайта яққол исботлайдики, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев айтганидек, «Социализм бизнинг халқимизга энг бов капиталистик мамлакатлар меҳнатчиларида бўлмаган нарсаларни берди: капиталистлар асоратидан қўтарди, эртанги кунга ишонч назари билан қарайдиган қилди. Совет қилчилари эксплуатация нимагинини, ишсизлик нимагинини билмайдилар ва бундан буён ҳам асло билмайдилар».

Депутат ўртоқлари!

Меҳнат қонунари Асосларининг қабул қилинишига бутун халқимиз Коммунистлар партиясининг, Совет давлатининг меҳнатчиларига қилаётган таъмурунчи қўрсатувини янги ёрдам берди, социалистик жамиятимизда меҳнат изот ва ҳурмат билан ардоқланаётганлигини қўрсатувини янги ёрдам берди. Бундан буён меҳнат ишчи ва хизматчиларнинг ҳаётини яхшироқ қилишга ҳар қандай шак-шубҳа йўқ, зеро социалистик жамиятимизнинг байроғига ленинчи Коммунистик партиянинг «Ҳамма нарса инсон учун, инсоннинг бахт-саодати учун» деган программаси ёниб қўйилган.

ССР ИТТИФОҚИ ВА ИТТИФОҚДОШ РЕСПУБЛИКАЛАРНИНГ МЕҲНАТ ТЎҒРИСИДАГИ ҚОНУН АСОСЛАРИ ЛОЙИҲАСИ ҲАҚИДА

Иттифок Совети Қонун лойиҳалари тайёрловчи комиссиясининг раиси М. С. СОЛОМЕНЦЕВНИНГ қўшимча доклади

Депутат ўртоқлари!

Палаталарнинг қонун лойиҳалари тайёрловчи комиссиялари СССР Иттифок ва иттифодош республикаларнинг меҳнат тўғрисидаги қонун Асослари лойиҳасини муҳокама қилдилар. Бу лойиҳани СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС СССР Олий Советининг муҳокама-сига тақдим этган эдилар. Комиссиялар лойиҳани тамомла маъқуллайдилар. Комиссияларнинг Асослар лойиҳаси ҳақидаги қулосаси сизларнинг қўлингизда бор.

Комиссияларнинг фикрича, меҳнат тўғрисидаги қонун Асосларининг қабул қилиниши меҳнатни ташкил этишни таъминлаштиришга, ишчи ва хизматчилар меҳнат ҳуқуқларини муҳофаза қилиниши кучайтиришга, меҳнат ва ишлаб чиқариш иттизоминини мустаҳкамлашга ва пировардида, социалистик ишлаб чиқаришнинг янада ривожлантириш ва шу асосда халқнинг фаровонлигини оширишга ёрдам беради.

Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтирмоқда. Партия XXIII съездининг Директивалари шу беш йилда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий иқтисодий ва социал курсаткичлари бўлган муваффақиятлар бажаришда, миллий даромад, саноат ишлаб чиқариши, аҳолининг реал даромадлари тез суръатлар билан ўсмокда.

Совет халқининг ҳаётининг барча соҳаларида эришган жуда катта муваффақиятлар меҳнатчи социалистик негизда ташкил этиш билан, мамлакатимиз меҳнатчилари тарихда биринчи марта улар учун, ўз жамияти учун ишлаш имкониятига эга бўлганликлари билан боғланган.

Совет экономикасини ривожлантиришнинг асосий йўналиши, партия XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг 1969 йил декабрь Пленуми белгилаб берганидек, фан-техника таъқиқининг жадаллаштириш, меҳнатини ташкил этиш ва ишлаб чиқаришнинг бошқариш таъминлаштириш асосида иқтисодий ишлаб чиқариш самардорлигини янада оширишдан ibорат.

Партия Марказий Комитетининг шу йил июль ойида бўлиб ўтган Пленуми социалистик экономиканинг энг муҳим тармоғи бўлиши қилмон хўжалигини тағин ҳам ривожлантириш программасини ишлаб чиқди. Қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини бутун қоралар билан мустаҳкамлаш, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришнинг иттизислаштириш кучайтириш — партия ва совет халқининг янги давлати асосий ва биринчи навбатдаги вазифаларидан биридир.

Коммунистик партия ва Совет давлати меҳнат унвондорлигини доим эътироф қилишга алоҳида эътибор бермокдалар. Бундан мақсад —

жамият ишлаб чиқарувчи кучлари тараққиётини янада юқоқ даражага кўтаришдан, халқнинг фаровонлигини оширишдан, меҳнаткаш қишлоқнинг ишлаши, ўқини, дам олиши учун, жисмоний ва маънавий аҳишдан камол топиши, ўз қобилиятларини энг мақбۇл тарзда рўйбга чиқариш учун гоят қулай шарт-шароитни вужудга келтиришдан ibорат.

Бизнинг мамлакатимизда меҳнат тўғрисидаги совет қонунари коммунистик жамият қуриш вазифаларини ҳал этишда муҳим роль уйнайди. Меҳнат тўғрисидаги қонун ишчилар билан хизматчиларнинг меҳнат соҳасидаги муносабатларини тартибга солиди. Меҳнат тўғрисидаги — иш вақти, хотири қиллар ва ўсимларининг меҳнати, меҳнат инспекциясини, ишга жойлаштириш тўғрисидаги, социал-страхование ҳақидаги декретлар Совет давлатининг илк қонунаридан эди. Бу декретлар ишчилар синфининг меҳнат шартининг тубдан ўзгаришда ва яхшилади. Ана шу хўжатларнинг қўли шайхас Владимир Ильич Ленин томонидан ёки унинг энг яқиндан иштироки билан тайёрланган эди.

1918 йилда РСФСРнинг меҳнат тўғрисидаги қонунарининг биринчи кодекс тасдиқланди. Бу кодекс меҳнат қилиш ҳуқуқини эълон қилди ва тарихий жиҳатдан гоят муҳим бўлган ғалаба-ни, меҳнат аҳолининг кўп алоқлари зўр ғайрат билан олиб борган кураш якунини қонунида қайд қилди. Меҳнат тўғрисидаги биринчи кодекс граждандар уруши даврида, мамлакатимизнинг ҳуқуқлиги отир аҳволда бўлган йилларда қабул қилинганлигининг сийсий жиҳатдан алоҳида маънос бор. Совет давлати ана шу тарихий хўжат билан меҳнатчиларнинг манфаатлари ўзи учун олий манфаатлар эканлигини, халқ бахт-саодати тўғрисида таъмурунчи қилиш

эса Совет давлатининг асосий таъмурунчи эканлигини бутун дунёга маълум қилди. 1922 йилда тинч курилиш даврига ўтиш шароитида меҳнат тўғрисидаги қонунарининг янги кодекс қабул қилинди. Бу кодекс ишчи ва хизматчилар меҳнат ҳуқуқларининг бир қанча таъминлашларини белгилади ва меҳнат муносабатларини тартибга солишда коллектив шартномалар ва меҳнат шартномаларининг ролини оширди.

В. И. Ленин 1922 йилда меҳнат тўғрисида қабул қилинган қонунари кодексига юқоқ баҳо берди. «Бу — барча мамлакатлар меҳнат қурашчилари ишчи қайраб турган бир пайтда кодекс билан маълумотга чиқарилаётганлигига Совет ҳокимиятининг катта ютуғидир. Бу кодекс, масалан, 8 соатлик иш куни тўғрисидаги қонун каби ишчилар ҳақидаги қонун асосларини мустаҳкам суратда белгилаб беради».

ССР Иттифок ташкил топиш билан планли хўжалиқ ривожланиш борган сари меҳнат масалаларини ҳал этишда умумиттифок қонунари ва бошқа норматив ақларнинг рол қўш эди. Ҳозирги вақтда ишчи ва хизматчилар меҳнатига доир масалалар СССР Иттифок қонунари, СССР Олий Совети Президиумининг Фармонлари, СССР Министрлар Советининг қарорлари билан ва уларни ривожлантириш қўзғисдан нашр этилган умумиттифок виструциялари ва қондалари билан, шунингдек иттифодош республикаларнинг қонунари билан ҳал этилмоқда.

СССР Конституциясига мувофиқ, меҳнат тўғрисидаги қонун асосларини белгилаш СССР Иттифок қараромига ҳавола қилинган эди.

(Давоми олтинчи бетда).

